

آی الله، سن بو «آفتاپیلى» بىزىم شەردىن يۈغى ايدى!

صەنگون يېڭىھە يۈلندە آفتاموبىل چۇنور

ملا ناصري

اديجىي ابل نىمىنى ۱۲ پىك № ۲۵ مOLLA NASREDDIN

О.И.ШАИНГ

Литог. С.БЫХОВА

آبونا قیمتو

فافازاده و ۱۲ آیلني (۵۲ نسخه) - ۵ مات
روسیده: ۹ آیلني (۳۹ نسخه) - ۴ مات
۶ آیلني (۲۶ نسخه) - ۳ مات
۳ آیلني (۱۳ نسخه) - ۱ مات ۶۰ قیک
اجنبی مملکتلر ۱۲ آیلني ۶ مات، ۶ آیلني ۴ مات
نخسی - اداره مزد ۱۰ قیک، اوزک شهر لرد ۱۲ قیک

„مolla Насреддинъ“

آجیق تورک دیللنده بازبلیان مكتوب و مقاله
قبول اولونهاز، ادریس ده گیشمنت حقی ۳ دانه یدی
پلکان مارقادر

۱۹۰۸ آیون ۲۳

هر هفته نشر اولونور

۷ جمادی الآخره ۱۳۲۶

ان الله سجادمت

ایرانی قارداشلار ایله برابر ایرانیک
میسته غصه له نیریک . وطن بولنه فامرد
جلالدارلا حکمی ایله شهادتی ین قم صاحبیلریک
و غیر بجهادرلا پاک روحنه سجده ایدیریک
و ایران مملکتی نک بو بالاردن قورتاروب
خوش بخت اولیاغیي صیم قلبدن آذربایلوریق.
ایرانه دایر ملا نصرالدین سیاقده مزمی
سوزل داشتایی و مضحکلی مقفاللر یازماقی
ایندیک وقتده لازم کورموریک ، ینی
اوژون یازماق ایچون بر مطلبده یوخرد.
ا گر بو ایشلار سینی برسی بزدن دوابره
سوروشه، ین گنه قباقلارده دیدیگئر سوزی
دیمهجیک: ایرانیک بو حالته اولمچی و
آخرمچی سبب بو اونوبیر که ایرانه
ایندی به تک هر بر مسلمان بر اوزکه مسلمانه
راست کلن کمی هر بر شی دن قباق بونی
سوروشوب: «تقابلاک کیمه در؟» . . .

ادیبات

(ایو لنھر ایل دیم)

ملا، بیلیدم ایشی آدی من ایونمزایدیم
گر بیلیدم که بودر، دادی من ایونمزایدیم

گیندی عقلیم منیم ایام جواناق دمی به
ک ندر من دوزرم زوجملن هر غمنه.
بیلسه ایدیم که دوزرمم بولارین چمخته
هیچ قویوب اوستمه بو آدی من ایونمزایدیم!

من دیدیم ایونرم تا ایکی آزادیم اولار
بری فکریه خیالیم، بری اورادیم اولار
آن کیچه هر بریستدن نیجه اولادیم اولار.
قانسا ایدیم هامی بیجادی من ایونمزایدیم!

بیامدهیم، نازه گلن کپنه هه هدیان دیمهجک . . .
کپنه ده نازه هه حیوان قیزی حیوان دیمهجک
آخری بر بینه مین جوره بهنان دیمهجک
گلهچک قوشتوسی هم بادی من ایونمزایدیم

سوزومنی قورتا لریق، اما ایرانی
قارداشلاریمه ایکی وصیتمز وار:
اولمچی وصیتمز بودرکه البه و زن الی
البه ایرانه ساکن اولان اجنبی مملکتله
تبعلی ایله اوجور رفثار ایله سونر که بر
ضررک بورنی قاتماسون: همی انسان دوستاق
نامه، همی ده اوندان اوتری که حریفان
البه بر بیانه دوشمسون.
ایکمچی وصیتمزده بودرک محمدعلی شاهک

اعلان

بوندان قباقلارده جواد اویزندنه خللو
کندنه بر مقدس سو وار ایدی که آدینه
«قوم قوم» سویی دیبوردیلر، نهند ایسه
ایکی ایل بوندان ایرمه «قوم قوم» سویی
غفلتاً آجیق ایلیوب کندن دیخ اولدی و
جماعتی جوخ غمگن ایدهی، اوندان اوتری که
سو جوخ تجزه هی سو ایدی، و هر کن
بذر ایلیوردی بختی آچیلوردی.

ایندی من اوزومی بور جلی بیلیرم همان
سویی آختارالاره خبر ویزه که «قوم قوم»
سویی بر نیجه گوندرا باکو اویزندنه رحمانی ده
واقع اولان هفته بازاری نک یاننده چخوب،
نجه که آدامالار بو تولک ایله آباروب تبریز
ایلیورل، و حتی باکو مسلمانلارینک ایچنه
بو نازه چخان سو بر والوه سالوب که
نه ایران نه توران ایسلری هیچ کسک
یادینه دوشمور.

او خوب و برق: مثائله سعادت، مر جا شر معارف
یاشاسون... اتحاد مکتبی، اما غیر ملتارلا
گوزی لک قباغنه بو سوزاری یازا یازا البت
کرک بونی ده یازاق: «دوشمنک گوزی کور
اولون، الله بدظردن ساختاوسون».

من دیورم که بو ایل قوتایس عینزاوی استند
گورجی طایفه سدن آننس تقر جوان قورتاروب،
اما بوتون قافقازاده غینزاوا قورتاران مسلمان
شاکردریلک سانی آتنیبه چانماز.

ابرمیلر قالسون کنارده، بیوهی او شاخلاری
قافقاژا وسطی مکتبی نده مسلمان او شاخلارندن
چو خرد. بو نلار او خوب اولا جاقلا اینچیمار،
طیب، بوریست و هر قسم منصب صاحبی،
و حال او نکه سعادت، نشر معارف، اتحاد،

بهشت، جنت، ملائکه، حوری و غلامان -
بو مکتبی لاره او خوبیان یازق او شاخلار
نه او زری، نه آثاراری و نه مکتب صاحبی
پیلمرلر که مکتبی قورتاراند سورا شاکردری لک
آخری نه اولادجات.

اوندان او تری که بو مکتبی لک هله

فایتو نیجی دن سورشودوم که حاجی آقا بالانک
ایوچی تائیورسی، دیدی: «چوخ گوزل
تائیورام» بیور اکاش».

اکشنده کالیم حاجی لک قوللوقه؛ حاجی
مگا حقیقت آر توغ النات ایلدی: او زی
قایویه قابجه چخوب، من او تاکه آباردی.
اکشنده لک، احوال برستان القدن صوگره حاجی
یوزنی بگنا دوتوب بیور دی: «با غشیلولا،
سیزی تانیا بیامورم». من عرض ایلدیم که
من قفلیلویم آدیده موزالان بکدی؟ دیدی:
بلی، بل ایشتمشم؛ مشهدی موزالان بلک سیزگز؟
اوره کم اول بر گوروپ ایلدی. دیدیم
با غشیلولا آقا، من مشهدی دکلم. بیور دی:
که انشالله مشهدی اولار سگز، پس کنجه به نه
عجب بیور و بسگز؟ دیدیم: من فاقه ایز

ساحت ایدورم، و بونیت ایله کنجه به کلشم.
«حاجی بیور دی»: دخی گوزل، ایندی که
ساحت در بر خراسانه ده ساحت ایدولا، ابرا-
نی ده گوروئی، همی ده اوز مسلمان لق تکلیفتز.
دن چخواه؛ من او زیم سیزی کرک بولا سلام».

سو بهمن گو توروب شهر اداره سه عرب په و بردیلر
و عرضه لرنده یازدیلار که ایندی شکر الله
مسلمان قونشوار بزم دخی شهر مکتبی لک
لازم دگل، چونکه الله شکر ایندی او نلار لک
سعادتی، اتحادی و نشر معارف وار، بن ایرنی
جماعتی شهر اداره سدن توقع ایدریلک که
بزه شهر خرچی ایله اون اینکی مکتب آجلیون.
ایرمنی لر لک عرضی شبرده قول ایله دی، چونکه
کشی لر لک سوزی حق در.

ایندی گو توروب ریلک که ایرمنی لر ایجون
اون اینکی مکتب آجلیور، و حاضر شهر
مکتبی لرنده مسلمان او شاخلاری کوچیوب
گیدرلر سعادت نشر معارف و اتحاد ایندی
مکتبی لرنده.

هله شهر مکتبی لرنده علاوه، غیر مکتب.
لر دده مسلمان لار قاجماغه باشیلوب لاره؛ ملا بو ایل
با کونک «ریانی» مکتبه یوزالی امتحان توان
شاکردری لک آجاق آنی فقیری مسلمان ایدی؛
هایله غینزاوار، تجارت مکتبی لک و غیره.
ایندی گنه غازیه لرمیزه ایله بن او جان ها

غوزت یازان بیری دکل، برده فکر اینیم
که قفقاز لک شهر لرنده ایله بیدی مین بیدی
یوز یتمش بیدی قیار باز خراسانه کیدور.
حتی قربانیان مشهور لوطنی قی ده کیدور
مشهدی قلی لووب کاوب که طویلارده لوطنی.
اقنی ایلور، مشهور مر حروم خو اندشه حاجی
حسی ده مکدن کلدن صوگره الله قابل آلب
خوانندولک ایدریلک. بو فکردن صوگره
دیدیم: «مک غزیت یازان لوطنی دن پس در،
نیه خراسانه کیده بیلمز؟ ایندی بو خیاله
او زیعی ساکت ایتمشم، سیزلا ایچونه تقافت
ایلمز؛ ایراندانه بر آز سیاحت نامه یازارم»
آخر ده سنه قافقاز دورور من دور ارام:
کاوب او قدر یاز اجاجات که آخرده او زیگز
دیه چکنگز «کنایندر».

احوالانی بشدان دیوم؛ مشهدی حسنه
تسیرالوف هماندن کلکه من مرلمه، بر برده
چای ایچدولک، چای دن صوگره من یاندوم
مشهدی حسن ده گنیدی ابونه. آخشار
دووروپ بوزنی بیوب چخدوم بولا

سیکن یوف ملاد.

سعادت، نشر معارف، اتحاد...
آخر بجهی ایک ایلک مدنده چخان غازیه
زیزلا ستوتلری بو سوزلر ایله دولی در. هیته
مسلمان غازیه لرمیزه که نه مرلمیزه گوزوم
سالاشانده، ایله ها گوروم که یازیلوپ، هماشالله،
مکتب سعادت، مر جا ب مکتب نشر معارف،
هزندیداد مکتب اتحاده..

اما بر جه سهو بوراده ایله میشیک، که اجنبي
ملت لک گوزلریلک فیاغنده باقمزی المزه آلب
اورا چک چک مکتب لرمیزی تمسیف ایندنه
لازم ایدی که هیته بونی ده آخرده دیه لک
«الله بدظردن ساختاوسون»

من گنه اعتقادیم بو کادر که آدامه گوز و ورالار.
ایرمنی لر گور دیلر که با کونک مسلمان جماعیت
باشیلوب لار باوشن باوشن شهر مکتبی لرنده،
غینزاوار لاردان، و غیر مکتب لرنده او شاخلاری
چخار دوب سعادت، اتحاد و نشر معارف مکتبه
گوندرمکه. چوخ عجب. بونلارده دینمهز

فیلکاتون

موز الان بیگل

سیمیا حتتاه کا سیمی

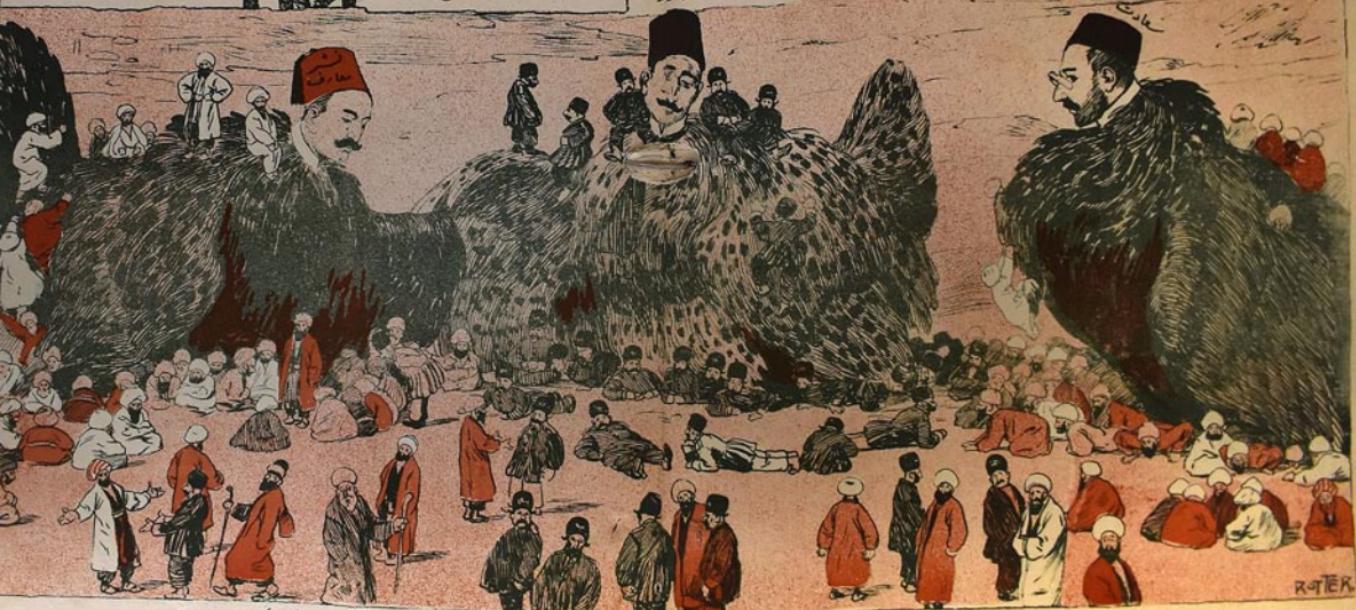
- گیچن نمره دن مایند -

تعجب اینمیون، ملا عمرو، که بو مکتبی
سیزه با کودون یازورام. او ز خود سرا کمک
اوجندن بلاه دشتمش: آخر نیه من مشهدی
حسن تک عاقل شخصت سوزنیه قولاق آسادیم؛
آخر من نه ایشیم واریدی حاجی سید آقا
بالانک ایوینده؛ «آریخت قورو و قده نه ایشی
وار - اور الار قلچی سناء». خلاصه ایش
ایشدن کچیوب. ایندی کلمش «اسلامیه»
نهره لرینده، دیز لرمی قوجا قلیوب فکره کیتمش
دیورم: «آی الله، ایرانک بو شورش و قتنده
کوره سیزه باشمه نه مصیت لر کله چک، قایسی دوب
که بر تقاضی کوره جکمی؟ آخر من هاره،
خرسان هار؟ سوزنیم بود خوده، خرسان
بر مقدس بزدر»، آنچه اورا نهندک غریت

گله جک ده تو شی لار بیدا

ایند

ROTER

با کوده با کزنه مکتب ر . (یا اینکه دورت ایل دن سورا کاز پوز ملت)

مانورلارى گلوب داز نايله باشلادى . آخىرى
معلوم اولىدى كە اسنانلىر نازارە گلننە هرمىسى .
سىردار باخندان بىر كورامال يابانى توقۇب .
ئىزتۈرۈپ آتوبىلار ملارارك اوسستە . ملاراردە
چىيەرىشالىدە يوواسا تو كوكولوب گلوب مىسجىدە .
ئىشتەر ئاسىھ ، آخىرى خېرى اولىدى .

تازہ مساجد

بو کون ایکی هفتقدر کہ بالآخری ده وچرلے
وزنده غریبہ مجرز پیدا اولو : بر سید
حصانسی یره ووروب سوچخوب . ایونک
۱۶ ده باکوہد بر آدام فالاماشندی که گیدوب.
پیش یاں اولماسنون : جوان ، قوجا ، اعلا
دننا ، عورت کشی ، بی در بی فایتون ایله
پیتش دیبار زیارتہ .

مسلمان خبرلری

اور دوباد۔ هلے معلوم دک، کیده جگل رمی
ستودنیت لر درس او خومانگه، یا یوش . اکر
رس او خومانگه کیتے هار، هله ایونتینیه چاتار، اگر
وائنسه ارد رسه کیتینیه جگل ر. حاجی تجم الدوئنک
توینه نه پاغلی در .

پیاتی غور-سق . بو ایل بورایه جو
گنولی گاوب ، جو خی آغ سقالادر ، اما قوجا
لادالاری بیلندر ، چونکه سقالالارینی
رالدورلار که روس قیزلاهه جوان گون .
سوللر و هر گون بر جور پالتار گیبورلر :
» بر گون چر کری لیاس ، قیزیل خنجر ،
بیل کمر ، قیزیل زنجیر و ساری پایان
اقی . بر گون یوروپا لیاسی و همان پایان .
گون روس قیزلاهه ایله قول قول قول لا گربرلر ،
گون اووز آروانلاری ایله قول قول قول
رلر . هوالر چوخ سرین دی دخی بر
، خبر بودخی .

گنجه۔۔۔ ایون آبی نک اون آلمجی گوننده
ساعت ایکی د شاہ عباس مسجدنندہ بر بولوک
ورها وور دوشمشدی۔۔۔ بو قیل قاله حکومت

حاجی! اکشندی بر استکان جای ایجده و
ووگره دیدی که «صبح ساعت خوشنده،
شناله کون اوره ماشنه بولا دوشرسدز»:
بدینم: آی آقا، آخر بو بر گونك ايش
کل؛ کرک زاقراینجي باشبورت چخاردام،
رده بر ايکي هفته مهلهت ايستير، من نجه
ساح کيده يلدزم». بو نوع ايستديم آقانك
دنن ياخامي قورتارام، او لمادي، جيندن بر
ران باشبورتني چخاردوب ديدی: «ببور
اقراینجي باشبورتک بری ايکرمي مناطه
وزدلوور، اما بونی من دورت مناطه کرایه-نه
وتورشم، دورت مناط وبروب اوژونگز
اه آيارسرگز، آتجق قايداندا کتوروب بگا
برسرگز، منه صاحبه وبرزم: باشبورتنه
زيلمشدي: «مازاندران ولايتد، فارقا دولا.
از کدندن ساکلنی صدر فل اوغاي».
باشبورتنه من ديله کسدي: على الخصوص
قايد بويورماقي که: «منه ک سيدنه سوز-
ن هيج کس چخا بيلمز». باشبورتني
يدوم جمه، آغا کيندي.

ایندی به تک بروگرامی بود خدر .
 (اما فورمالارینه نديشم، آخه نفوزرما،
 نفورما، کاش من ده او شاخ او ليدمه !..)

ایندی بو ایشلڑا و سجدی ایله اکر المزه
بردودین آلوپ گله جکه با خاق، کوره ریک
که دورت ایلدن سوکرا سعادت، نشم عازف
و اتحاد مکتب ندن سکر بوز ملا و از دیل
حاسکی چخا خاق.

اما بونی ده گوره ریک که گوزل مملکتمنزلا
 هر بر اختیاره، تروئی و نعمتی کیجوب
 قومنشی لاریمزن الله .
 اودبر که من گنه دیبورم: با کونک مقدس
 مکنبلیغ همیشه تمیر غلینده، گرک اختیاط ایجون
 همیشه بونی ده آرتیراق:
 «الله سلطنت دن ساختله»

ملاء نص المتن

من ایستدیم بر آژ داشتم، حاجی دوردی
چندی، بر آژدن صوکه کنه قایندی، dallنجه
بر او غلان ایکی استکان لطیف جای کنوردی،
یا شده نجه نوع مورده بیا. جای ایجندن صوکه
حاجی خواهش ایندی که من اوگا کچمش
سیاحتلرمند نقل ایدوم و بیووردی که من
سیاحت نامه او خوماقه چوخ بشدم، آتنیق
«ملا نصرالدین» غزینه سنگ یازیسی فی کوزوم
عملو سیچمیر، اوگا کوره او خوبه بیلمیورم؛
بر هنر صحبت ایله دیک، دوردیم آیاقه منزله
کیدم حاجی قویادی، بلاوه ساخته ای.
پلاودن صوکه دوردوم خدا حافظ ایدم؛
حاجی قابویه تک من، او توروب سوروشدی
هارایه دوشوشگز، دیدیم طهران نهره لره،
کلدم سویوندیم کیردیم یره اما صبحه تک
کوزجه یو خوچه کلمدی. سبع دوروب جای
ایجردیم، قابویه دوکدیلر من کیان ایندیم
ک مشهدی حسن در، دیدیم: «مشهدی کل»
قابو آچلی حاجی سید آقا بالا داخل اولدی:
مشهدی موز الان بک: علیک السلام

بلا ياخشى ايليمون ديله نيرس : اسان كرك اوز آلىنىك
آتىڭى ايلە چۈرك قازانما

گە سەر ايلەن دن سوايى اوزگە چارە يوخدى .